

Ocells a l'hort i al fruiterar

Si en un article anterior parlàvem de com atraure ocells al jardí, en aquest parlarem de com foragitar-los o, si més no, com evitar que ens facin malbé la collita.

TEXT I IMATGES: TERESA SOLER

01

De ben segur que us han explicat mil i un mètodes per mantenir els ocells a ratlla. Es tracta de penjar espantaocells, mussols de plàstic que girin el cap, CD, cintes lluent, llaunes que piquin entre elles amb el vent... També podem deixar la ràdio encesa o instal·lar una màquina que, de tant en tant, faci soroll de tret d'escopeta. El mètode visual solen funcionar si tenim la paciència d'anar-los variant de lloc dia sí i dia no (i qui té tanta paciència?). També pot ser que funcionin la primera temporada que els instal·lem. Després, els ocells s'hi acostumen. Els mètodes que incorporen soroll solen ser molt més efectius. La mostra és que al cirerer del pati de l'escola del poble tan sols s'hi acosta algun ocell atrevit que es menja només les cireres més altes. I no és pas que els nens siguin tota l'estona al pati!

A Xina, el 1958, durant el Gran Salt Endavant, el govern va decretar que els pardals eren una de les quatre plagues a exterminar, perquè es menjaven part de la collita de gra. Per aquest motiu va endegar una campanya en què s'incentivava la gent a sortir als camps a fer cassolades (picar cassoles, no pas cuinar-hi) per tal de matar els pardals d'esgotament. Entre això i els enverinaments massius, van aconseguir gairebé extingir l'espècie. La conseqüència va ser que, l'any sobre, Xina va patir una plaga d'insectes que va contri-

01. Xarxa sobre nespere.
Encara no teníem la tècnica gaire assajada i vam unir les dues xarxes amb agulles d'estendre roba i vam lligar la xarxa a la part de baix del troc.

02. Cigrons sota xarxa.
Les merles desenterraven els cigrons acabats de sembrar. La xarxa dificulta el creixement dels cigrons i el control de l'herba.

02

03. S'ha fet un passadís de xarxa al voltant del bancal per impedir que les merles hi remenin.

buir a la Gran Fam Xinesa (1959-1961). Resulta que el pardals mengen més insectes que no pas gra. Xina va haver d'importar pardals de Rússia i encara ara no n'ha recuperat la població.

Els ocells són part important de la xarxa d'éssers vius amb qui compartim l'hort i per tant, si els hi limitem l'accés, val més que ho fem només de manera temporal.

Ocells al fruïterar

Els ocells perjudiquen la collita quan la fruita comença a agafar color. Moltes vegades no permeten ni tan sols que arribi a madurar perquè la picotegen i la fan saltar abans d'hora. Pot ser que respectin els fruïters que donen fruita per primer cop. Per exemple, poden no acostar-se a un nespres el primer any que fa nespres, o a un groseller desconegut. Potser és que encara no tenen clar que aquell fruit és gustós. Però aviat aprenen la lliçó i, l'any sobre, l'arbre queda incorporat al seu territori de collita. Si realment volem assegurar-nos de collir fruita, val més que envoltem l'arbre (o una part) amb una xarxa. Les xarxes que van bé són les espesses, perquè les que venen per protecció contra ocells estan més aviat pensades per anar sobre suport i s'enganxen entre les branques de l'arbre.

Un bon mètode per col·locar i mantenir la xarxa a lloc és fabricar una creu amb un parell de pals (foto 1) i col·locar la xarxa recollida a dalt de tot. Un cop acostada la creu al tronc de l'arbre,

Vine a l'Escola Agrària

més de 40 anys transFORMANT

CURSOS

	Data inici	Hores	Preu
Com atreure fauna útil per al control de plagues a la nostra finca?	25/09/2019	20 h	32 €
Planificació i optimització de la producció en horta ecològica (semi presencial)	21/10/2019	65 h	65 €
Iniciació a la biodinàmica	06/11/2019	50 h	65 €
Vitivinicultura ecològica: Varietats, maneig i collita	20/11/2019	20 h	32 €
Ensínistrament de bovins per a la tracció animal	21/10/2019	8 h	32 €
Elaboració d'embotits ecològics	22/11/2019	30 h	32 €
Etiquetatge dels aliments ecològics. Eina de informació i traçabilitat	03/10/2019	20 h	32 €
Cultius extensius ecològics	27/11/2019	20 h	32 €
Com diferenciar el teu producte ecològic del de les grans superfícies	06/11/2019	20 h	32 €

JORNADES GRATUITES

	Data inici
*Fotovoltaica per autoproducció. Nous conceptes i possibilitats	19/10/2019
*Autoproducció de llavor i planter ecològic	A determinar
*Cultiu ecològic de maduixa	22/11/2019
*Controvèrsia sobre l'ús del coure en agricultura ecològica	22/11/2019
*Alternatives a la torba en substrats ecològics	11/12/2019
*Problemes nutricionals en avicultura ecològica de posta	10/10/2019
*Com muntar un obrador col·lectiu	A determinar
*Elaboració de vins naturals	05/12/2019

*Dates de realització i programa consultables a la web de l'escola: www.xtec.cat/ecamanresa

Informació: Escola Agrària de Manresa

Avinguda Universitària 4-6 (Edifici FUB)- 08242 Manresa
Tel. 93 874 90 60 – ccagraria.manresa@gencat.cat
<http://agricultura.gencat.cat/escolesagraries>

Formació agrària

on es lliga, es deixa caure la xarxa a banda i banda del travessar de la creu. No cal que la xarxa arribi a terra, amb que tapi la capçada ja n'hi ha prou. Després podem acabar de completar-la afegint-hi una altra xarxa tot al vol, com si fos una faldilla. Aquesta segona xarxa sí que pot ser d'aquestes de forat ample. Per fixar les dues xarxes van bé les pinces de papereria o les de ferreteria. Les agulles d'estendre la roba són massa debils. És important que la xarxa arribi bé al terra i que no deixi forats per on colar-se, perquè als ocells els és fàcil d'entrar però els costa molt després d'encertar la sortida. També podríem lligar la xarxa al tronc, però aleshores cada vegada que volguéssim entrar a collir fruita hauríem de desfer l'invent. Si la xarxa arriba a terra de sobres, només ens caldrà aixecar les faldilles. No cal dir que per utilitzar aquest mètode hem de tenir uns arbres relativament petits.

acaben trobant el mínim espai sota la xarxa per on entrar, sobretot si aquesta es tensa sobre el terra. En els túnels sense sostre es pot deixar que la xarxa pengi folgadamente sobre el terra per tal que no quedin forats. Els ocells necessiten més temps per atrevir-se a entrar volant.

Ocells a l'hort

Hi ha moments, o temporades, en què els ocells poden fer força mal a l'hort. Poden picotejar els vegetals de fulla o fer malbé les plantes petites. Per evitar-ho podem col·locar un filat sobre uns arcs tapant el tros que ens interessa. Els filats de plàstic soldat són molt poc resistents; són millors els de fil trenat.

Si a l'hort fem servir encoixinat vegetal, les merles ens faran la guitza. Si a més el reg és localitzat, podem veure com l'encoixinat desapareix de les zones properes a les plantes, perquè aquest és el lloc humit on saben que trobaran cuquetes. No passa res si les plantes són prou grans, només que una de les funcions de l'encoixinat, que era reduir l'evaporació d'aigua, quedarà anul·lada. Ara bé, si l'encoixinat envolta plàntules acabades de plantar o llavor sembrada ens podem trobar que arranquin del tot el planter o esbarriïn les llavors.

Com dèiem, podem tapar-ho amb una xarxa sobre uns arcs. L'inconvenient de les xarxes sobre arc és que fan nosa quan es tracta de controlar l'herba o fer altres operacions. Si els arcs no són prou grans, les plantes aviat hi toquen i la xarxa els dificulta el creixement (foto 2). Una alternativa és fer passadissos enxarxats sense sostre (foto 3). Les merles solen acostar-se a l'hort des de terra; són molt llestes (o tenen molt temps) i

04. Closques de cargol, trinxades per les merles, recollides sobre els pedrissos del voltant de l'hort.

05. Hort completament cobert amb una xarxa.

Si fa temps que encoixinem l'hort i no remenem gaire el sòl, hi tindrem cucs de terra; i si no tapem el cultiu completament, les merles acabaran trobant la manera d'entrar-hi. Això és el que hem fet en aquest hort sota estructura per aturar la pedra (foto 4). Ara bé, aleshores no ens podem refiar que les merles se'ns mengin els cargols i els llimacs. I és que les merles agafen els cargols i els piquen sobre una superfície dura fins que aconsegueixen trencar la closca i menjar-se el tall. El mateix que fan amb les ametlles molles (de closca fluixa)! Tanmateix, si mantenim una certa tolerància per la descua a l'hort no ens caldrà patir per llimacs i cargols, ja que també els vidriols els mantenen a ratlla. L'encoixinat i les piles de brancatge i d'herbes seques en descomposició són l'hàbitat ideal d'aquest rèptil. 🍄

Enllaç amb informació per completar l'article:
<https://www.organic-center.org/farm-diversity-promotes-bird-services/>

A la pàgina web:
<http://ocellsdelsorts.org/els-ocells-bons-o-dolents-per-als-horts/> trobareu més informació sobre la vida dels ocells a l'hort.